NASILJE I IMPROVIZACIJE U OBRAZOVNOM SUSTAVU

PROF. DR. SC. GVOZDEN SREĆKO FLEGO, SABORSKI ZASTUPNIK (SDP)

Ni od jednog stručnjaka nisam čuo da podržava ministrovu odluku

Dopisom izdavačima od 26. travnja i pozivom da se pišu novi udžbenici temeljem starog programa, ministar odustaje od krajnje potrebnih i obećanih strukturnih promjena sustava odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj. Kako prema Zakonu o udžbenicima novi udžbenici traju najmanje četiri godine, odustajanje od promjena u ovom političkom mandatu posve je bjelodano. Slijedom toga nije jasno zašto je ministar Jovanović odlučio minirati uskoro dovršenu Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije, Plan 21, Program rada ove Vlade, dakle obvezujuće dokumente za rad MZOS-a. U spomenutome dopisu nazirem poveliku zbrku, iz koje slijede dodatne nedoumice. Na primjer, koliko je ozbiljno od izdavača i autora tražiti da napišu nove udžbenike u nepunih mjesec i pol dana? Je li moguće udžbenike napisati prema novom pravopisu koji nije odobren? Kako se držati novih, a nedonesenih udžbeničkih standarda? Nitko nije sveznadar pa smatram nezaobilaznim da državni dužnosnici, pogotovo pri donošenju dalekosežnih odluka, trebaju zatražiti i poslušati mišljenje stručnjaka kao i zainteresirane javnosti. Ni od koga od njih nisam čuo da podržava ovu ministrovu odluku.

AKADEMIK VLADIMIR PAAR, REDOVITI PROF. NA PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Treba zaustaviti proces izrade novih udžbenika

Dobio sam obavijest da se prema uputi Ministarstva u roku od mjesec dana trebaju tiskati novi školski udžbenici s bitno reduciranim gradivom. Konkretno, broj stranica udžbeničkog kompleta treba smanjiti za 41 posto (matematika), 52 posto (fizika), 63 posto (kemija) i 38 posto (biologija). Istovremeno, nije donesen kurikulum prema kojemu bi se provela ta redukcija. To znači da svaki izdavač i autor samoinicijativno treba odlučiti koje sadržaje će izbaciti iz udžbenika i do 3. lipnja tiskati nove udžbenike. Smatram da HAZU treba stručnim i znanstvenim argumentima apelirati na Ministarstvo da se cijeli proces zaustavi te prione izradi kvalitetne strategije obrazovanja koja će osigurati i potporu i oporavak hrvatskog gospodarstva. HAZU treba upozoriti na goleme dugoročne posljedice koje bi na znanstveno-tehnološki razvoj Hrvatske imala drastična i arbitrarna redukcija temeljnih znanja koje su osnova za inženjerske, medicinske, biotehničke, prirodoslovne i ekonofizičke struke.

PROF. DR. SC. SANDA HAM, PROČELNICA KATEDRE ZA SUVREMENI HRVATSKI JEZIK FILOZOFSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Ekavizacija kakve nije bilo od 1960.!

Novi nam je pravopis najavljen prije godinu i pol – smjena je vlasti u Hrvatskoj, na žalost, i smjena pravopisa. Na žalost jer novi pravopis nije potreban i jer se javnost uznemiruje i u mnogome se narušava ustaljena pravopisna norma, a vrlo nam se ta promjena borbeno i užurbano nameće. Šaljući nakladnicima obavijest o tom da im udžbenici moraju biti usklađeni s novim unitarnim (*jedinstveni* je tek blaža riječ jer je hrvatska) pravopisom, ministar nam je dao do znanja da su mu pravopisna pravila već poznata (a javna rasprava još traje) i da je pravopisno pitanje već zaključeno. Udžbenici postaju talac unitarnoga pravopisa – ako izdavači žele da im udžbenik bude odobren, dužni su poštovati Udžbenički standard što znači da su dužni uskladiti udžbenik s novim pravopisnim rješenjima (za koja se još pravimo da ih ne znamo). Završavam ocjene nekolicine udžbenika koji su mi poslani prije ministrova ukaza i svi su pisani prema Školskom pravopisu hrvatskoga jezika, od *ne ću, pogrješke, na primjer, uz to, na srce* (umjesto unitarnoga *neću, pogreška, naprimjer, usto, nasrce*), nema u njima ni primjera *pronoglomac, dartvejderovski, džemjdinovski ili Beijing* koje nam donosi unitarni. Izdavači sada ekaviziraju, *naprimjeruju i nećuiziraju* udžbenike? To se nije dogodilo od 1960.!

DOC. DR. SC. MARKO ALERIĆ, ČLAN NACIONALNOG VIJEĆA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Nema opravdana razloga za promjenu udžbenika

Ne mislim da postoji bilo kakav opravdan razlog za promjenu bilo kojeg udžbenika. Budući da sam Član Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje, posve sam suglasan s onim što smo kao Vijeće rekli. Mora se poštovati redoslijed. Najprije je potrebno donijeti predmetne kurikulume, a zatim na temelju njih izraditi nastavne planove i programe i tek nakon toga pristupiti izradi novih udžbenika.

DALIBOR PERKOVIĆ, PROFESOR FIZIKE

Arogancija i nesposobnost prešli su sve granice

Najnovije gubljenje kompasa „prosvjetnih vlasti" teško je prokomentirati pristojnim riječnikom. Činjenice govore same za sebe: rokovi koje je Ministarstvo propisalo za nove udžbenike besmisleni su. Istovremeno, vrhovno tijelo za obrazovanje preporučuje da se to ne radi jer još nije donesena ni strategija obrazovanja ni kurikulumi. Dakle, ministar i službeno ignorira one koji su i službeno stručniji od njega. Ukratko, bezobrazluk, arogancija, nesposobnost, neodgovornost, nezainteresiranost, nedostatak ikakvog smislenog pristupa još su jednom prešli sve granice. Postupanje nadležnih pokazuje potpuno nerazumijevanje ne samo pojma struke, nego i pojma javne službe; u MZOS-u se ponašaju kao poludjela aristokracija koja živi u nekom svom svijetu, potpuno odvojenom od stvarnosti.

Udžbenici u okružju apsurda

Na rubu pameti: ministar Željko Jovanović 26. travnja obavijestio je izdavače da do 3. lipnja moraju uskladiti sve udžbenike s dva još nepostojeća dokumenta – „Udžbeničkim standardom" i „Pravilnikom o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima" te takozvanim jedinstvenim pravopisom koji bi trebao biti gotov tek 20. lipnja (!)

Piše
Lucija Pack

Unatoč mišljenju stručne javnosti da nema nikakva opravdanja za tiskanje novih udžbenika, jer oni bez donošenja nacionalnog i predmetnih kurikuluma ne mogu doživjeti ozbiljne sadržajne promjene, već samo skupe i neučinkovite kozmetičke tretmane, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta pozvalo je 26. travnja nakladnike da predaju nove udžbenike za 2014./2015. godinu najkasnije do 3. lipnja.

Da bi njihovi zahtjevi bili uvršteni na Popis udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, izdavači moraju poštovati rok, ali i uskladiti udžbenike s dva trenutno nepostojeća dokumenta. Naime, nacrti prijedloga *Udžbeničkog standarda* i *Pravilnika o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima* upućeni su tek 29. travnja na javnu raspravu, a stupaju na snagu u drugoj polovici svibnja.

Krajnje je nejasno odakle Ministarstvu ideja da izdavači, među kojima neki proizvode skoro tisuću udžbenika, tijekom desetak dana mogu uskladiti svoja izdanja s dokumentima koji još uvijek ne postoje. Zbog čega je MZOS za donošenje standarda (akta od nekoliko stranica) imao tri godine, a nakladnicima daje manje od dva tjedna da sve udžbenike, prema novim pravilima igre, prebace na format A4 i prilagode svaki predmet točno propisanom broju stranica? Kako su se uopće odlučili za robusni format A4 koji se u Hrvatskoj trenutno ne koristi za udžbenike, osim u podrezanoj varijanti? Njegovom upotrebom može doći samo do povećanja, a ne smanjenja opsega udžbenika. Osim toga, format A4 ne postoji kao europski standard koji je prihvatila Hrvatska u svojim propisima.

Nema kraja apsurdima

Da apsurd bude još veći, popis nepostojećih dokumenata s kojima udžbenici moraju biti usklađeni do 3. lipnja nije iscrpljen u prethodnom odlomku. Prema naputku Ministarstva, svi novi udžbenici moraju biti jezično usklađeni s takozvanim jedinstvenim pravopisom koji priprema Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. No, i pravopis je – vjerojatno pogađate – trenutno u fazi javne rasprave, a vjerojatno će biti objavljen mjesec dana nakon njegova prihvaćanja, u drugoj polovici lipnja (!).

Posrijedi je nemoguća misija za izdavače koji bi se (valjda!) trebali boriti s osnovnim zakonima fizike i do 3. lipnja uskladiti udžbenike s novim pravopisom koji neće postojati do 20. lipnja. Da bi se takav zahtjev mogao logično objasniti, trebalo bi prije istražiti jesu li odgovorni ljudi u MZOS-u došli do ruba pameti ili do ruba znanosti. Ono što bi trebalo dodatno zanimati čitatelje jest da novi pravopis nema riječnika, što znači da je potpuno nefunkcionalan za širu javnost, ali i za stručnjake jer je proces lektoriranja utemeljenog na tumačenju općenitih pravopisnih pravila nemoguć.

Nakon svega navedenog, čini se logičnim postaviti pitanje tko „radi udžbenike u zadnji trenutak i ponaša se kao da su oni bilten koji se fotokopira i nakon toga prodaje": nakladnici koje je nedavno u medijima optužio ministar Jovanović ili Ministarstvo obrazovanja, znanosti i sporta koje je izdavačima nametnulo sulude rokove?

Apsurdnost situacije u kojoj se posljednjih dana našao hrvatski obrazovni sustav uvidjeli su i članovi Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje – stručnog i strateškog tijela Sabora RH koje je osnovano u prosincu 2012. godine, kako bi pratilo kvalitetu odgoja i obrazovanja te predlagalo mjere i aktivnosti razvoja i unapređivanja sustava školstva.

Vijeće se 29. travnja oglasilo službenom preporukom da se ne kreće u donošenje novih i mijenjanje postojećih udžbenika dok se ne dovrši *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije* – prioritetni dokument Vlade RH koji bi trebao biti donesen 1. srpnja. Također, upozorilo je da se prije prihvaćanja nacionalne *Strategije* ne donose dokumenti kojima se dugoročno uređuje sustav odgoja i obrazovanja, poput *Udžbeničkog standarda* i već spominjanog *Pravilnika*.

Ministar gluh za preporuke Vijeća

Iako je na prvoj sjednici u veljači 2013. godine predstavio Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje kao „tijelo od kojega očekuje veliki doprinos u unapređenju odgojno-obrazovnog sustava", ministar Jovanović zasad je gluh za njihove preporuke koje su razbuktale veliku raspravu u stručnoj, ali i široj javnosti. Stručnjaci, profesori i roditelji koji nam se javljaju sa svih strana ogorčeni su improvizacijama kojima ministar ugrožava suverenitet obrazovnog sustava.

Nelogično je, stručno neopravdano i neekonomično objavljivati nove udžbenike po starim nastavnim planovima, a postojeće udžbenike prekrajati prema novome udžbeničkom standardu i pravopisu. Roditelji se opravdano pitaju hoće li u rujnu 2014. kupovati i skuplje plaćati stare udžbenike „u novom ruhu", koje će se sastojati od tehničkih izmjena fonta i formata, neznatnih jezičnih preinaka i sužavanja udžbeničkih sadržaja zbog smanjenog broja stranica i redukcije dopunskih nastavnih sredstava.

Nelogično je, stručno neopravdano i neekonomično objavljivati nove udžbenike po starim nastavnim planovima, a postojeće udžbenike prekrajati prema novome udžbeničkom standardu i tzv. novom pravopisu. Roditelji se opravdano pitaju hoće li u rujnu 2014. kupovati i skuplje plaćati stare udžbenike „u novom ruhu"

Roditelji će biti dodatno zainteresirani za diskusiju kad saznaju da Ministarstvo traži od nakladnika da s novim (nepostojećim) aktima usklade i one udžbenike koji se otprije nalaze u Katalogu. Proteklih godina mnogi su učenici nasljeđivali udžbenike, pa se otvara pitanje pogoduje li ministar nakladnicima da stare udžbenike prodaju kao nove, mijenjajući im samo format.

Nacrti prijedloga *Pravilnika* i *Udžbeničkog standarda* – o kojima se dosad nije u adekvatnoj mjeri oglasila stručna javnost jer mnogi uopće ne znaju da je počela javna rasprava – digli su buru među izdavačima koji ovih dana šalju stručne primjedbe i pravna mišljenja ministru Jovanoviću.

Tako Zajednica nakladnika i knjižara smatra da je prijedlog *Pravilnika* nelogičan, nestručan i izrazito loš, da su kod mnogih predmeta napravljene pogrješke i propusti u metodičkom i didaktičkom smislu te da su korišteni nejasni kriteriji.

Ukidanje radnih udžbenika za matematiku, hrvatski i prirodu u nižim razredima te strane jezike u cijelosti, u Zajednici ocjenjuju kao didaktički i metodički tragičnu odluku koja će značajno unazaditi hrvatsko školstvo i otežati učenje učenicima u osnovnim školama. Smatrajući da je riječ o problemu koji može dovesti do „ozbiljnog narušavanja kvalitete nastave i obrazovanja." Zajednica traži žurni izvanredni sastanak s ministrom Jovanovićem.

Kaotično donošenje odluka

Na žalost, javnosti nisu poznata imena stručnjaka koji su sudjelovali u oblikovanju *Udžbeničkog standarda*, dokumenta koji zadire u niz područja od temeljne važnosti za odgoj i obrazovanje. Da bi se oblikovao valjan udžbenički standard, treba o raznim pitanjima tražiti stručna mišljenja pedagoga, psihologa, didaktičara, metodičara pojedinih predmeta, tipografskih i grafičkih stručnjaka...

Netransparentnost postupka izrade ovako bitnog temeljnog dokumenta koji, u konačnici, utječe na valjanost izobrazbe generacija hrvatskih učenika, u suprotnosti je s demokratskom orijentacijom djelovanja institucija hrvatske države i temeljnoga prava demokratske javnosti na dostupnost informacija.

Brojne su odredbe udžbeničkoga standarda u suprotnosti sa zahtjevima koji se u samome standardu postavljaju. Nerealni zahtjevi da se od 21. svibnja do 3. lipnja svi udžbenici (postojeći i novi) usklade s *Udžbeničkim standardom, Pravilnikom* te jedinstvenim pravopisom kazuju o kaotičnom, ishitrenom i neusustavljenom donošenju odluka koje bitno utječu jedna na drugu.

Izrada udžbenika dugotrajan je i kompleksan posao u kojemu koordinirano surađuju mnogobrojni stručnjaci. Svaka preinaka u udžbeniku zahtjeva propitivanje stručnoga i znanstvenog mišljenja te odgovarajuće vrijeme za provođenje i vrjednovanje promijenjenoga. To vrijeme i kvalitetno provođenje postupka nije predviđeno unutar rokova određenih u MZOS-u.

Smanjenjem opsega novih udžbenika – kojim Ministarstvo navodno želi olakšati đačku torbu – zapravo se zadire u nastavni plan i program te se u ozbiljno pitanje dovodi kvaliteta provođenja njegovih ciljeva i zadaća. S obzirom na to da ne postoje jasni kriteriji o tome koji se sadržaji izostavljaju, opravdano se može postaviti pitanje hoće li novi udžbenici, stjerani u fizičke okvire propisane novim standardom, pružiti dobru podlogu za suvremene oblike nastave i dovoljno didaktički primjerenog materijala za samostalan rad učenika.

Je li netko pitao za mišljenje učitelje i profesore, glavne nositelje obrazovnog procesa, koji je format najbolji i kako bi trebao izgledati udžbenički standard? Hoće li, primjerice, skraćene gimnazijske čitanke (uz koje su ukinute radne bilježnice) pružati dovoljno edukativnih sadržaja za zahtjevan ispit iz hrvatskoga jezika na državnoj maturi? Hoće li učenici biti prisiljeni kupovati, a roditelji plaćati, niz dodatnih priručnika i repetitorija jer se u njihovim obaveznim udžbenicima, zbog novih fizičkih ograničenja, ne može nalaziti dovoljan broj kvalitetnih književno-povijesnih i teorijskih pregleda, uputa i primjera za pisanje eseja te drugih sadržaja?

Jedino uistinu razumno rješenje u krajnje kaotičnoj situaciji jest slijediti preporuku Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje: pričekati Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije i tek potom krenuti u proizvodnju novih udžbenika i donošenje podzakonskih akata koji mogu imati ozbiljne reperkusije na obrazovni sustav

Školska torba puna demagogije

Ako s hrvatskog jezika prijeđemo na matematiku, tu se jasno može vidjeti da je priča o rasterećenju učenika, s kojom su u Ministarstvu poduprli odluku o novim udžbenicima, obična demagogija. Naime, nove odredbe ukidaju mogućnost da se nastavni sadržaj podijeli u dvije knjige, u kojima se s jedne strane nalazi udžbenik, a s druge zbirka zadataka. Taj način podjele gradiva dosad je bio vrlo praktičan jer su učenici nosili u školu samo jedan dio kompleta (ovisno o polugodištu), što im je uistinu olakšavalo školsku torbu. Prema prijedlogu novoga *Pravilnika*, zbirka zadataka više nije obvezno, već dopunsko nastavno sredstvo, pa je stara dobitna kombinacija postala nemoguća.

Sličnih primjera, kojima bismo mogli ispuniti cijeli broj Školskih novina, ima bezbroj. Nakladnici su očekivali da će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta postaviti pred njih sadržajne zahtjeve koji će uistinu osuvremeniti nastavu, a pokazalo se da im propisuju ograničenja koja će rezultirati udžbenicima pogodnim samo za oblike nastavnog rada iz pretprošlog stoljeća!

Zato se kao jedino uistinu razumno rješenje u krajnje konfuznoj situaciji čini preporuka Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje: treba pričekati *Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije*, potom nacionalne i predmetne kurikulume i tek onda krenuti u proizvodnju novih udžbenika i donošenje podzakonskih akata koji mogu imati ozbiljne reperkusije na obrazovni sustav.

Slično poruku odaslala je prije mjesec dana i predsjednica Povjerenstva za analizu udžbenika Vedrana Spajić Vrkaš, izjavivši da nam ne trebaju novi udžbenici bez novih kurikuluma. Da nema opravdanja za tiskanje novih udžbenika jasno je poručio i Vinko Filipović, ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje u intervjuu Školskim novinama.

Za pretpostaviti je da slično razmišljaju i drugi pedagozi, didaktičari, autori udžbenika, profesori i ostali stručnjaci koji se mogu uključiti u javnu raspravu i poslati stručno mišljenje MZOS-u (*javnarasprava-us@mzos.hr*).

ŽELJKO STIPIĆ, PROFESOR, PREDSJEDNIK SINDIKATA PREPOROD

Novi-stari udžbenici za spas nekih nakladnika

U godini kada se dramatično produbljuje gospodarska kriza, kada sa svih strana stižu upozorenja da se ni u idućih nekoliko godina ničemu dobrom ne možemo nadati, kada se kod sve većeg broja građana strah za očuvanjem radnog mjesta isprepliće sa strahom od smanjenja ili neisplate plaće, kao pravi grom iz vedra neba odjeknula je ovih dana vijest sa Svetica da se ministar Željko Jovanović odlučio opustošiti roditeljske džepove potpuno bezrazložnom promjenom čak 700 postojećih udžbenika.

Iako je već nekoliko prethodnih ministrovih odluka ukazivalo da štedljivost i nije neka jača strana aktualnoga ministra, najnoviji Jovanovićev potez s podjednakim je negodovanjem dočekan kako među roditeljima tako i među učiteljima i nastavnicima te u krugovima stranačkih neistomišljenika i pedagoških stručnjaka.

Ako sam među svim ovim iracionalnostima u nešto poprilično siguran onda je to da novi-stari udžbenici nemaju ama baš nikakve veze s onime na što se u Ministarstvu pozivaju kada obrazlažu potrebu njihova tiskanja (netočna faktografija, udžbenički standard, težina torbe, pravopisni problemi i sl.). Radi se isključivo u političkoj odluci, iza koje stoji ministar ili njegov nadređeni, moguće i obojica, kojom se, čak i po cijenu sasvim izvjesne političke štete, spašavaju od propasti poslovna carstva nekolicine privatnih nakladnika.

MARINA ČUBRIĆ, PROFESORICA HRVATSKOG JEZIKA

Ishitren zahtjev za novim udžbenicima

Previše je događaja u obrazovanju koji, iz potpuno drugih razloga, postaju problem u obrazovnom sustavu. Takvo stanje pokazuje da MZOS nema jasne smjernice u vođenju obrazovanja, a nesigurnost i zbunjenost zahvaća doista najširi sloj društva jer smo svi na neki način u obrazovnom sustavu. Tako je i pravopisni „problem" nadišao svoj jezični okvir i postao simbolom nekih drugih stavova koji, svakako, nisu poželjni u promišljanju o jeziku, pa i u obrazovanju.

Zahtjev za novim udžbenicima u trenutku dok su sva uporišta za kreiranje udžbenika u radnoj fazi (pravopis na javnoj raspravi, standardi u izradi, predmetnih kurikuluma nema) pokazuje se ishitrenim. Argumenti za ovaj zahtjev vrlo su proizvoljni. Starost udžbenika nije pokazatelj (ne)kvalitete. U današnjoj teškoj ekonomskoj situaciji mijenjanje udžbenika pokazuje i socijalnu neosjetljivost.

PETAR MLADINIĆ, PROFESOR, RAVNATELJ V. GIMNAZIJE U ZAGREBU

Zapriječeno je ozbiljno promišljanje problema i rješenja

Hrvatsko matematičko društvo kao krovna udruga matematičara godine 2003. je razmatrajući problem udžbenika u RH prihvatilo sedam zaključaka (o kojima je dopisom upoznalo MZOS, AZOO, sve izdavače kao i javnost). Što je od toga ostvareno? Što se sad predlaže u ostvarivanju tih stručnih prijedloga? Većina naših odluka i dalje su mrtvo slovo na papiru!

Nije jasno što znači „orijentacijski broj araka" i kojom se analizom i argumentima došlo do te nejasne formulacije. Koliko je to „od – do" stranica? Rasprava u kojoj treba pogađati „što je pisac mislio" nije ozbiljno moguća. Postavljeni rokovi jasne (jednosmjerne!) rasprave te natječajni rokovi ovogodišnje izrade udžbenika ne omogućavaju javnu širu raspravu kao ni ozbiljnije promišljanje problema i rješenja.

PROF. DR. SC. ANTE BEŽEN, PREDSJEDNIK UDRUGE AUTORA UDŽBENIKA

Recikliranje starih udžbenika

U vezi s odobravanjem udžbenika za 2014. godinu, što je po Zakonu o udžbenicima nužno učiniti, ima više krupnih pravnih i stručnih dvojbi o kojima nema jasnih stavova državne vlasti. Početna dvojba proizlazi iz činjenice što Zakon zahtijeva usklađenost udžbenika s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom, a poznato je da prva dva dokumenta ne postoje, dok je treći tek nedavno upućen na javnu raspravu.

Ključno pitanje ove udžbeničke sezone jest što je to novi, a što je stari udžbenik. Pitanje je ključno zato što se oni učenici, čiji se učitelji opredijele za nove udžbenike, više ne mogu koristiti starim udžbenicima, nego svi moraju kupiti nove. Dakle, je li udžbenik nov samo zato što mu je promijenjen format i broj araka (što su zahtjevi iz novog Udžbeničkog standarda) i što je lektoriran po novom Pravopisu, bez obzira na to što u njegovu sadržaju nema većih promjena pa je to zapravo „reciklirani" stari udžbenik?

Što se tiče zadanih rokova prijave udžbenika i javne rasprave o udžbeničkom standardu i pravopisu, posve su neprovedivi za demokratsku proceduru.

PORTAL NASTAVNICI.ORG

Ovakva javna rasprava daje lažnu sliku demokratičnosti

Na način kako se sada provodi javna rasprava, ona uopće nije ni javna ni demokratska. Ne znamo niti ćemo ikad doznati sadržaj primjedbi koje su stigle na adresu MZOS-a, nećemo znati je li itko pročitao našu poruku i je li uzeo u obzir našu primjedbu, nećemo nikad doznati što ostali sudionici u raspravi podržavaju, a što osporavaju, nećemo dobiti odgovor na svoje primjedbe. Ovo nije javna rasprava, nego prikupljanje individualnih mišljenja koje je objavljeno tek toliko da se zadovolji forma. Daje lažnu sliku demokratičnosti donošenja odluka u našem Ministarstvu. Onima koji su zainteresirani za problem i smatraju da imaju prava sudjelovati u odlučivanju, takva „javna rasprava" daje lažni osjećaj da nešto pridonose, a u stvarnosti je to tek maska kojom se prikriva činjenica da su odluke već donesene.